

Kissalla on asiaa

Teksti **Jaana Pohjola** Kuva **Shutterstock**

Häiritseekö kissan jatkuva naukuminen? Ääntelyyn pitää puuttua, jos se on tautotonta ja aiheuttaa omistajalle unettomia öitä sekä kissalle ahdistusta.

Kissa hankitaan yleensä tyynenä, harmittomana ja itsenäisenä eläimenä. Moni kuitenkin huomaa, että totuus on jostain aivan muuta. Kissa ei suinkaan ole helppo lemmikki – eikä varsinkaan hiljainen.

Ääntely on osa kissan normaalia käyttäytymistä. Kissalla on huomattavan paljon erilaisia ääniä, joita se käyttää eri tilanteissa. Monet ovat kuulleen sähinän tai uhkaavan murinan ennen hyökkäystä. Kaikilla on kokemusta kehäämisestä. Näiden lisäksi kissan äänivalikoimasta löytyy miuta ja mautta erilaisin painotuksin, lyhyestä tervehtimiskutsusta huomionhakuiseen mouruamiseen ja sydäntä särkevään valitukseen.

Äänekkyudessa on eroja rotujen ja yksilöiden välillä. Yleistäen voidaan sanoa, että itämaiset kissat ovat keskimäärin puheliaampia kuin muut. Hiljaisimpia ovat persialaiset ja mainecoonit. Ääntely on tietysti myös tilannesidonnaista – kylpyhuoneeseen lukittu kissa saattaa luonnollisesti naukuu hyvinkin voimakkaasti.

Kissan kanssa jutustelu silloin tällöin on useimmista omistajista mukavaa, mutta jatkuva mouruaminen tai häiritsevä naukuminen ovat yksi yleisimmistä ihmisiä ärsyttävistä käyttäytymismuodoista.

Jos kissan ääntely muuttuu yllättäen niin, että hiljainen kissa alkaa mouruta tai jatkuvasti äänessä ollut yksilö vaikenee, on syytä kääntyä eläinlääkärin puoleen. Lisäksi kannattaa pohtia mahdollisia syitä maalaisjärjellä hetki ennen kuin leimaa kissansa käytöksen häiritseväksi.

Tylsistynyt kissa mekkalo

Ongelmanaukumisen tunnistaa usein siitä, että kissa käyttää vain yhtä naukumistyyliä. Häiritsevään ääntelyyn – kuten kaikkeen muuhunkin naukumiseen – on löydettävissä syy. Taustalla on usein ulkoilumahdollisuuksien

väheneminen tai elintilan pieneneminen. Turhautumistaan naukuva kissa jonottaa yleensä ulko-ovella.

Monissa tapauksissa ongelmanaukuja on sisäkissaksi joutunut entinen ulkokissa tai karkaamaan päässyt sisäkissa, joka ei halua enää sopeutua siihen, ettei se pääse ulkoilemaan.

Ongelmanaukuja voi olla myös omistajansa kouluttama. Kissat oppivat nimittäin nopeasti, millä keinoin saavat haluamansa tuotteet ja palvelut. Monissa tapauksissa omistaja itse palkitsee kissaa sinnikkäästä mouruamisesta.

Syyt voivat olla myös lääketieteellisiä

Joissakin tapauksissa kissan naukumisen syynä on sairaus, joka on aina ensimmäiseksi suljettava pois lääkärin vastaanotolla. Ylinaukumista aiheuttavia tiloja ovat esimerkiksi kilpirauhasen liikatoiminta, aivokasvain, lisääntynyt tuntoherkkyys, kognitiiviset häiriöt tai pakko-oireet.

Kilpirauhasen liikatoimintaan liittyy usein muitakin oireita, jotka on kohtuullisen vaivaton todeta eläinlääkärissä. Lisääntynyt tuntoherkkyys puolestaan diagnosoidaan yleensä aikuisilla kissoilla, joiden pupillit ovat laajentuneet, iho värähtelee ja jotka nuolevat turkiaan voimakkaasti. Pakko-oireinen nauku-

Eläinten käytösasiantuntija Jaana Pohjola (BSc in Applied Animal Behaviour Science) kirjoittaa lemmikkien käyttäytymiseen liittyvistä asioista. Jaanan kirjoituksia löydät osoitteista www.elainkoulutus.wordpress.com ja www.reviirilehti.fi.

minen on monotonista eikä sille ole havaittavissa selvää perustetta.

Myös kiima saa tyttökissat mouruamaan normaalia enemmän. Muita syitä ovat kipu, nälkä, aggressio ja pelko, jotka esiintyvät yleensä helposti tunnistettavissa tilanteissa.

Erilaisia ratkaisukeinoja

Naukumisen syy tulisi aina pyrkiä selvittämään, sillä se helpottaa ongelman käsittelyä.

Ääntelyä aiheuttavat kivut ja sairaudet voidaan hoitaa yksinkertaisesti. Kun alkuperäinen ongelma poistuu, myös naukuminen loppuu. Kiiman aiheuttamaa ääntelyä ja kollien häiritsevää mouruamista voidaan vähentää leikkauttamalla kissa.

Terveen kissan huomionhakuista ääntelyä voidaan puolestaan vähentää ainoastaan omistajan toimilla: kissaa ei saisi huomioda lainkaan silloin, kun se naukuu – ei positiivisesti eikä negatiivisesti. Näin toimittaessa käytös sammuu kannattamattomana. Vaikutusta saa vielä tehostettua niin, että kun kissa aloittaa mouruamisen, omistaja poistuu huoneesta välittömästi.

Muuta tekemistä mouruamisen tilalle

Kissan voi kouluttaa nuoresta saakka olemaan hiljaa esimerkiksi ruokintatilanteessa. Tämä onnistuu siten, että kissalle koulutetaan korvaava käytös jaloissa kiertelyn ja naukumisen tilalle. Kissalta voi edellyttää vaikkapa istumista aina ennen ruokintaa.

Turhautumisen aiheuttamaan ääntelyyn tepsii kissan virikkeellistäminen. Tämä on vaativaa ja aikaa vievää puuhaa, sillä kissan elinympäristöä tulisi jatkuvasti muuttaa, jotta se pysyisi kiinnostavana. Lisäksi kissan tulisi saada käyttäytyä lajilleen tyypillisellä tavalla. Sen pitäisi voida saalistaa, olla sosiaalisessa vuorovaikutuksessa muiden eläinten ja ihmisten kanssa sekä tehdä muitakin kissamaisia asioita.

Äärimmäisissä tapauksissa eläinlääkäri määrää kissalle lääkityksen, mutta se ei saa koskaan olla ensisijainen käytösterapian muoto. **B**

”Myös kiima saa tyttökissat mouruamaan normaalia enemmän.”

